

Studiekvalitetsmelding 2023

Universitetet i Bergen

UNIVERSITETET I BERGEN

Innholdsfortegnelse

1. Status for studiekvalitetsarbeidet	3
a. Ny studieforskrift	3
b. Fakultetenes satsninger innen utdanning og læringsmiljø.....	4
c. Tema fra dialogmøtene	5
d. Forskningsbasert utdanning	5
e. Faglig bredde og tverrfaglighet	6
f. Studentaktiv læring og alternative vurderingsformer.....	6
g. Tilknytning til arbeidslivet og praksis.....	7
h. Digital forståelse, kunnskap og kompetanse.....	8
2. Revisjon av UiBs kvalitetssystem	8
3. Læringsmiljø, inkludering og mangfold.....	9
4. Lektorutdanningen.....	10
5. Internasjonalisering og studentmobilitet	11
6. Livslang læring og fleksibel utdanning	12
7. Samtaleverktøy basert på kunstig intelligens	13
8. Utdanningsledelse og kompetansetilbud til undervisere	13
9. Eksternfinansiering og insentivmidler	14
10. Studieportefølje	15
11. Gjennomføring	16

1. Status for studiekvalitetsarbeidet

Utdanning av høy kvalitet er et hovedmål i UiBs strategi for perioden 2023-2030. Strategien og styringsparameterne i utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet (KD), danner grunnlaget for prioriteringene for utdanning og studiekvalitet i 2023.

UiBs strategiske ambisjoner for utdanningsfeltet frem mot 2030 gjenspeiles i meldingen gjennom følgende tema:

- Forskningsbasert utdanning av høy kvalitet
- Utdanninger over stor faglig bredde
- Bygge kollegial kultur for samarbeid om utdanningskvalitet, og styrke arbeidet med studentaktiv læring og kontakt med arbeids- og næringslivet
- Studentene skal trives og lykkes med sine studier. - Større mangfold i studentmassen og inkluderende læringsmiljø
- Styrke UiB som arena for livslang læring.

Utdanningsutvalgets (UU) prioriterte satsningsområder for 2023, er beskrevet i sak 59/22. Herunder revisjon av kvalitetssystemet for utdanning, revisjon av UiBs kvalitetsforskrift og ny handlingsplan for helhetlig læringsmiljø. Utdanningsutvalgets satsningsområder inngår som egne tema i meldingen.

I dialogen med fakultetene blir det også pekt på noen områder som har krevd, og som fortsatt vil kreve særlig oppmerksomhet. Fakultetene er spesielt opptatt av hvordan de skal jobbe for å hindre at den økonomiske situasjonen får konsekvenser for studietilbudet og for studiekvaliteten, og for hvordan de kan tilrettelegge for mer samarbeid på tvers av fagmiljø.

Selv om rekrutteringen til UiBs studier generelt er god, er det utfordringer innen enkelte program. De berørte fakultetene har satt i gang rekrutteringsprosjekter eller prosjekter for å endre studieprogrammene eller hele porteføljen. Det er gledelig at i 2023 fullførte for første gang mer enn tusen studenter en toårig masterutdanning ved UiB.

Studiekvalitetsmeldingen 2023 gir en samlet vurdering av studiekvalitetsarbeidet ved UiB, og inngår i UiBs kvalitetssystem. Ansvaret for kvalitetsarbeidet følger faglig linje, og skal sikre at studiekvaliteten utvikles i samsvar med fagmiljøenes egne prioriteringer og UiBs strategi. Meldingen legges frem for universitetsstyret.

Studiekvalitetsmeldingen 2023 bygger på fakultetenes meldinger, dialogmøter mellom fakultetene og universitetsledelsen, og på statusoppdateringer rundt ulike prioriteringer og tiltak. Fakultetene mottok bestilling fra universitetsledelsen i desember 2023, med tema som var aktuelle å omtale i meldingene.

a. Ny studieforskrift

Revisjon av UiBs studieforskrift var en av Utdanningsutvalgets prioriteringer for 2022 og 2023. UiBs nye studieforskrift ble vedtatt av universitetsstyret i juni 2023. Forslaget ble utarbeidet av en bredt sammensatt arbeidsgruppe, og den nye forskriften er godt forankret ved UiB gjennom høringsrunder

og gjennom diskusjoner i Utdanningsutvalget. Formålet med den nye studieforskriften var både å oppdatere UiB-regelverket til nasjonale lover og forskrifter, å plassere faglige avgjørelser tydeligere på fakultetsnivået, og å gjøre regelverket mer tilgjengelig. Den nye studieforskriften er derfor vesentlig kortere og mindre detaljregulerende enn den forrige. I forskriften er reglene om tilpassing av studiene, altså de reglene som er særlig studentrettede, samlet i [kapittel fem](#).

b. Fakultetenes satsninger innen utdanning og læringsmiljø

Fakultetenes årlige studiekvalitetsmeldinger gir et bilde av bredden i det systematiske kvalitetsarbeidet. Både dette avsnittet, og kapitlene nedenfor, viser til eksempler på denne bredden.

Fakultet for kunst, musikk og design (KMD). Arbeidet med nybygg for Griegakademiet har mobilisert på alle nivå ved fakultetet. Et nybygg er avgjørende for å sikre et godt læringsmiljø, og KMD vil fortsette å prioritere dette høyt. Fakultetet vedtok ny strategiplan 2023-27. I planen blir blant annet betydningen av kvalitetsarbeidet vektlagt, og behovet for nødvendig kompetanse i de ulike ansvarsrollene fremhevet.

Det humanistiske fakultet (HF). Studieporteføljeprojektet ved fakultetet har som mål å utvikle studieprogram med tydelig profil og studieløp som legger til rette for styrket kvalitet, gjennomføring og tilknytning til arbeidslivet. Prosjektgruppen har hatt et særlig fokus på muligheten for å opprette tverrfaglige og anbefalte emnepakker som del av frie studiepoeng, og på opprettelse av noen fellesemner som skal inngå i alle programmene ved fakultetet. Porteføljeprojektet er nå i en avsluttende fase med å lage en ny porteføljestruktur. Fakultetet har også planer for omfattende utbedringstiltak på Sydneshaugen skole i påvente av nytt HF-kvartal.

Det juridiske fakultet (JUS) vedtok ny strategi (2023-2030) og en toårig handlingsplan for utdanning i 2023, der viktige elementer er problembasert og studentaktiv læring, høy grad av tilknytning til arbeidslivet, en levende campus og en klar internasjonal dimensjon. Høsten 2023 iverksatte fakultetet revidert 3. studieår som legger opp til større valgfrihet, og vedtok reform av 5. studieår som iverksettes 2025/26.

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet (MN) trekker frem betydningen sentrene for fremragende utdanning har hatt for utvikling av undervisningsmetoder og vurderingsformer som styrker studentenes læringsutbytte. Fakultetet har jobbet systematisk for å utvikle undervisning som et kollegialt anliggende, også på tvers av fagdisipliner. Deler av aktivitetene er samlet i det nye forskningssenteret for realfagslæring; STEM Education Research Center (SERC).

Det medisinske fakultet (MED) har etablert tre tverrfaglige arbeidsgrupper som skal utvikle undervisningsmateriell i innovasjon, bærekraft og digital kompetanse/kunstig intelligens. Gruppene skal sikre at studieprogram som har liknende krav i RETHOS, jobber parallelt med å videreutvikle undervisningen. Alle program er oppfordret til å se på egne vurderingsformer i lys av det tverrfaglige samarbeidet.

Det psykologiske fakultet (PS) har vedtatt ny strategi for perioden 2023-30. Denne presiserer fakultetets ambisjoner for utdanningssiden, herunder økt nærhet til forskning for studentene, økt samfunnsrelevans og styrket pedagogisk kompetanse hos underviserne. I 2023 ble det varslet et dimensjonerings- og utviklingsarbeid ved fakultetet som vil innebære en gjennomgang av emner og

studieprogram for å avpasse ressursene til den økonomiske situasjonen, samtidig som gjennomgangen skal ha fokus på pedagogisk utvikling.

Det samfunnsvitenskapelige fakultet (SV) har hatt en arbeidsgruppe for satsing på mastergrader, og gruppen leverte en rapport i 2023. Målsetningen er at flere studenter skal ta en 2-årig mastergrad ved fakultetet, både med bachelorgrader fra UiB og fra andre institusjoner. Viktige tiltak er bedre profilering og synliggjøring av mastertilbudet i undervisningen på bachelornivå, og også gjennom annonser og filmer. Fakultetet har også tatt initiativ til en felles masteruke ved UiB.

c. Tema fra dialogmøtene

I dialogmøtene trakk flere av fakultetene frem de gode resultatene fra Studiebarometeret i 2023, som blant annet viser en positiv utvikling når det gjelder trivsel, hvor fornøyde studentene er med undervisningen og den overordnede tilfredsheten. Fakultetene var også opptatte av, og positive til, endringene og forenklingene i kvalitetssystemet. utfordringer og muligheter ved økt bruk av KI-verktøy basert på språkmodeller var også et tema de fleste fakultetene ønsket å ta opp, og de var særlig opptatt av bruk av slike verktøy i undervisningssammenheng.

Økonomi: Flere av fakultetene meldte at den økonomiske situasjonen på sikt kan få konsekvenser for studieporteføljen. Fakultetene vil likevel se på mulighetene for mer samarbeid, blant annet større grad av deling på undervisningsressursene, også på tvers av fagmiljø. Fakultetene er opptatt av at studiekvaliteten skal opprettholdes i disse prosessene. Enkelte fakulteter ga uttrykk for bekymring for at utviklingen i retning av mer studentaktiv undervisning, kan bli skadelidende i disse prosessene, fordi denne undervisningsformen ofte er mer ressurskrevende enn tradisjonell undervisning. Stillingsstans kan også ramme noen fagområder mer enn andre og gi et skjevt forhold mellom studenter og ansatte.

Nye finansieringskategorier: Fakultetene ga uttrykk for at de i store trekk er fornøyde med innplasseringen av de fleste av sine respektive studieprogram, men at det er enkelte program som virker feilplasserte.

Studentrekruttering: Dette er et tema som også i 2023 hadde høy prioritet hos fakultetene. HF fremhever at synliggjøring av karrieremuligheter for studentene er viktig i fakultetets langsiktige planlegging av studieporteføljen. KMD skal legge om sin rekrutteringsstrategi, blant annet for å øke rekrutteringen til masterprogram fra tredjeland. Både MN og PS trekker frem at riktig profilering og en tydeliggjøring av hva UiB kan tilby studentene, blir viktigere fremover.

Etter- og videreutdanning: Fakultetene er opptatt av å styrke egen EVU-portefølje, og flere opplever at det er stort engasjement i fagmiljøene. MN ønsker å samle EVU-tilbudene under strategiske paraplyer, for å tilby pakker av tilbud innenfor nærliggende områder. SV peker på at det er en økonomisk risiko for fagmiljøene ved å utvikle tilbud, og fakultetet peker på viktigheten av god støtte fra UiB Videre i alle deler av utviklingsprosessen.

d. Forskningsbasert utdanning

Fakultetene jobber for å styrke koblingen mellom forskning og utdanning i bachelorutdanningene, både i eksisterende emner, i utvikling av nye emner, og på programnivå. Fakultetene orienterer både

om emner som gir studenter innblikk i aktuell pågående forskning i fagmiljø eller eksternt, og om utvikling av emner som inkluderer studentdrevne forskningsprosjekter som del av både undervisning og vurdering.

Ved MN er et av hovedmålsetningene til det nyopprettede forskningscenteret SERC å øke bruken av forskningsbaserte metoder til å utvikle undervisnings- og vurderingsformer som fremmer studentenes læring. MED har i 2023 fortsatt med seminarserien «Mulighetsreisen», der studentene blir gjort kjente med forskningen ved fakultetet. PS har videreutviklet videomateriell som kan brukes med VR-briller for å simulere pasientsamtaler. Verktøyet er tatt i bruk på enkelte emner, og kan på sikt være nyttig i terapeututdanning og forskning på opplæring av terapeuter.

HF tar opp at prinsippet om forskningsbasert undervisning, som forutsetter at underviserne har forskningskompetanse, utfordres med frikjøp av fast ansette til forskningsprosjekt og innleie av vikarer til undervisning. Fakultetet har gjort innskjerpinger i frikjøpsreglementet for å motvirke dette, og kartlagt bruken av midlertidig ansatte i undervisningen. Dette gir et godt utgangspunkt for målrettet oppfølging.

e. Faglig bredde og tverrfaglighet

UiBs strategi har en visjon om at UiB skal utdanne kandidater som kan forme morgendagens samfunn, arbeids- og næringsliv med perspektiver fra ulike fagområder. Et tilretteleggende punkt er å tilby studentene mulighet til å velge emner fra ulike fagområder og tilrettelegge for utvikling av studieprogram på tvers av fag og fakulteter.

Prosjektgruppa for studieporteføljeprojektet ved HF har hatt særlig fokus på mulighetene for å opprette tverrfaglige fellesemner som en del av spesialiseringene i studieprogrammene, og å utvikle anbefalte emnepakker som en del av frie studiepoeng. PS har diskutert ulike tiltak for å tiltrekke seg flere studenter fra andre fakulteter, som å opprette et nytt årsstudium, eller å åpne lukkede emner. KMD arbeider langsiktig med å utvikle tverrkunstneriske emner som kan inngå i flere studieprogram ved fakultetet.

Tverrfakultære studieprogrammer: Arbeidsgruppa for utvikling av det tverrfaglige FPØ-programmet ved HF (Filosofi, politikk og økonomi) leverte i 2023 forslag til ulike modeller for programmet som er et samarbeid mellom HF og SV. Fakultetet satser på å ferdigstille en søknad om å få opprette et FPØ-program for oppstart i 2026. JUS koordinerer de to erfaringsbaserte og tverrfaglige studieprogrammene *Kommunal ledelse* og *Operativ ledelse og myndighetsutøvelse*. Ettersom masterprogrammene er forholdsvis nye, arbeides det fremdeles med å etablere rutiner for systematisk kvalitetssikring av disse.

f. Studentaktiv læring og alternative vurderingsformer

Fakultetene arbeider med å øke omfanget av studentaktive læringsformer og alternative vurderingsformer. Dette er også sentrale mål i arbeidet med redesign og omlegginger ved flere programmer.

MN og JUS har i en årrekke arbeidet på alle nivåer for å styrke studentaktiv læring. Ved SV har fagmiljøer tatt i bruk blant annet seminarer med veiledning, feltkurs, workshops,

hverandrevurdering, flipped classroom og presentasjoner, og miljøene har også involvert studentene i gruppearbeid og pågående forskningsprosjekt. Ved HF er blant annet japanskstudiet blitt videreutviklet med utgangspunkt i studentaktive læringsformer.

PS sitt førsteårsprosjekt har bidratt til utvikling av flere nye tiltak. Blant annet ble seminarlederstudieemnet PSYKSEM undervist for første gang høsten 2023. Ved KMD har det blitt arbeidet med ulike undervisnings- og vurderingsformer med tanke på muligheter det nye bygget for Griegakademiet vil kunne gi. Dette omfatter også å utvikle kompetanse og arbeidsformer som tar i bruk ulike typer musikkteknologi, samt utforsker ulike studentaktive læringsformer.

Arbeid med innføring av alternative vurderingsformer har blitt ytterligere aktuelt med veksten av tilgjengelige KI-tjenester. Fakultetene melder om stor interesse for KI, og om initiativ om hvordan skriftlige innleveringer kan tilpasses for å motvirke juks ved bruk av KI. MED vurderer eksempelvis å utvide bruken av justerende muntlig for større, selvstendige, skriftlige arbeider.

Flere fakulteter melder om konsekvenser av krav om to sensorer og ekstern sensur i den nye UH-loven. Ved KMD bidrar kravet til en lite hensiktsmessig løsning i et lærings- og utviklingsperspektiv for fakultetets ikke-etterprøvbare eksamener.

g. Tilknytning til arbeidslivet og praksis

UiBs strategi fram mot 2030 har som ambisjon å styrke kontakt og samarbeid med arbeids- og næringslivet, og å tydeliggjøre den kompetansen som de ulike utdanningene gir. Fakultetenes studiekvalitetsmeldinger viser at det blir arbeidet med å styrke tilknytningen mellom utdanningene og arbeids- og samfunnslivet.

Ved flere fakulteter blir det arrangert faste karrieredager eller arbeidslivsdager, der studentene og potensielle arbeidsgivere får møtes og delt innblikk i utdanningsveier og karrieremuligheter. Mange av aktivitetene foregår på instituttnivå, i form av lokale karrierearrangementer, bruk av gjesteforelesere fra næringslivet, praksisemner og samarbeid med studentorganisasjonene om karriere. Fagutvalg og linjeforeninger arrangerer bedriftspresentasjoner, workshops og bedriftsbesøk.

Flere fagmiljø planlegger å ta inn karrierespespektiver i undervisningen tidlig i studieløpet. I 2023 startet rekrutteringskampanjen «HF opnar dører», der målet er å gjøre studentene tydeligere bevisste på humaniora sin viktige allmennverdi i arbeidslivet og i samfunnet. Kampanjen ble godt mottatt, og har fortsatt i 2024. Fagmiljøene ved HF har også oppdatert avsnittene om karrieremuligheter i rekrutteringstekster, som et ledd i synliggjøring av både den allmenne og den mer spesifikke koblingen mellom utdanning og jobb for de humanistiske fagene.

SV har, i samarbeid med Sammen Karriere, utarbeidet i 2023 et kurs på læringsplattformen Mitt UiB, som heter *Karriere for samfunnsvitere*. Alle studenter ved fakultetet vil ha kurset tilgjengelig gjennom hele studieløpet. Flere av fakultetene ved UiB har planer om å kopiere- og lage sine egne versjoner av dette kurset i MittUiB.

Flere fakulteter melder om god dialog med arbeidslivet, og at arbeidslivet bidrar med nyttige innspill og perspektiver. Ved HF er det planer om å utvikle emner med utgangspunkt i innspillene fra dialog med ulike aktører fra arbeidslivet. Fakultetsstyret ved JUS opprettet et arbeidslivspanel våren 2023,

som består av ansatte, studenter og representanter fra ulike deler av privat og offentlig arbeidsliv. Semestervise møter i panelet gir anledning til å presentere ønskede tema for innsikt og innspill.

h. Digital forståelse, kunnskap og kompetanse

UiBs strategi har en visjon om å utdanne kandidater som kan forme morgendagens samfunn, arbeids- og næringsliv. Et av virkemidlene er å tilby alle studenter opplæring i digital forståelse, kunnskap og kompetanse. Dette gjøres både ved å tilby emner om generell digital kompetanse til alle studenter, og gjennom redesign for å innlemme fagspesifikk digital kompetanse i studieprogrammene.

DIGI-emner: Høsten 2022 lanserte UiB en pakke med små og fleksible emner (DIGI-emnepakken) som skal gi generell digital kompetanse til alle studenter uavhengig av fagområde. Emnepakken består i 2024 av ni 2,5 studiepoenggivende emner som dekker ulike områder innen digital forståelse, kunnskap og kompetanse. Her får studentene lære om algoritmer og programmering, datasikkerhet, personvern, kunstig intelligens, hvordan digitaliseringen påvirker demokratiske prosesser, digital kildekritikk og om UiBs egne digitale tjenester. UiB er først ut i Norge med en slik emnepakke som har blitt et populært tilbud for studentene. I 2023 ble DIGI-emnene også tilgjengelig for UiBs ansatte og utviklet som et eget etter- og videreutdanningskonsept (se kapittel 5). DIGI-emnepakken inneholder i tillegg to rent nettbaserte innføringsemner uten studiepoeng.

Redesign for fagspesifikk digital kompetanse i studieprogrammene: UiB har også jobbet med et større løft for å innlemme fagspesifikk digital kompetanse i studieprogrammene. Fagmiljø som ønsker å redesigne studieprogrammene i denne retningen, har siden 2022 kunnet søke om utlyste midler. I 2023 ble det tildelt midler til tre pilotprosjekter for redesign av studieprogram innen fysikk, medisin og kjemi. Midlene skal benyttes til omstrukturering og oppdatering av utdanningene for å innlemme digital kunnskap og forståelse i hele studieløpet for studentene, prosjektene skal ha en varighet på 12-18 måneder. Ordningen er også utlyst for 2024.

2. Revisjon av UiBs kvalitetssystem

UiBs systematiske kvalitetsarbeid ble gjennomgått av NOKUT i 2022, og godkjent i NOKUTs styre 20. april 2023. Den sakkyndige komiteens rapport gir UiBs kvalitetssystem god omtale, samtidig som det kom innspill til videreutvikling. UiB ble anbefalt å vurdere felles knutepunkt mellom våre to kvalitetssystemer på utdanningsfeltet, og det ble anbefalt at begge systemene bør systematisere deltakelsen av representanter fra arbeids- og samfunnsliv i de periodiske evalueringene. Videre ble det anbefalt at kvalitetssystemet for utdanning ble forenklet. NOKUTs innspill utgjorde, sammen med de justeringene UiB selv har identifisert behov for, grunnlaget for revisjonen av kvalitetssystemet for utdanning. Gitt at kvalitetssystemet i utgangspunktet fungerte etter hensikten, ble det lagt opp til moderate endringer.

Arbeidet startet opp våren 2023 og ble slutført våren 2024. Arbeidsgruppen var nedsatt av Utdanningsutvalget, og ledet av prorektor Pinar Heggernes. Det ble lagt opp til en bred involvering fra organisasjonen underveis, både gjennom innspillsrunder i Utdanningsutvalget, innspill fra fakultetene og en bredt sammensatt referansegruppe og innspill fra dekaner og universitetsledelsen.

Styret vedtok i møte 2. mai 2024 forslag til revidert kvalitetssystem. I det reviderte kvalitetssystemet er kompleksiteten redusert og rapporteringsprosessene forenklet. I tillegg er fokuset på kvalitetsutvikling tydeliggjort, og systemet er mer fleksibelt for ulike fagspesifikke behov. Systemene

for bachelor- og masterutdanningene og systemet for ph.d.-utdanningene har dessuten nå flere felles referansepunkter, samtidig som de ulike utdanningsnivåenes egenart er ivaretatt. Utformingen av de to systemene er også mer lik enn før.

Substansielle endringer i revidert kvalitetssystem:

- Kravet om skriftlige årlige egenrevisjoner på emne- og programnivå er tatt bort og erstattet av en forventning om jevnlig samhandling og dialog om kvalitetsutvikling internt, og på tvers av alle nivå.
- Frekvensen på programevalueringer er samordnet med ph.d.- systemet, og redusert fra «minst hvert 5. år» til «minst hvert 6. år.»
- Det er et tydeligere skille mellom kvalitetsutvikling og kontroll, der utviklingsdelen har stor grad av handlingsrom for ulike fagspesifikke behov, mens kontrolldelen er forenklet og er felles for alle.
- Kravet om fakultetsvise læringsdesigngrupper er tatt bort og erstattet med et krav om at fakultetene skal ha «egne ordninger» som sikrer at fagmiljøene kan få veiledning i kvalitetsutvikling i utdanningene med utgangspunkt i fagenes egenart.
- Forskriftskravet om at eksterne fagfeller og representanter fra arbeidslivet skal bidra i det systematiske kvalitetsarbeidet, herunder i forbindelse med programevalueringer, er tydeliggjort.
- Det er innført et nytt krav om at fakultetene utvikler en langsiktig plan for studieporteføljen. Endringer i porteføljen skal være i overensstemmelse med planen.

Etter styremøtet er UiBs nettsider om kvalitet i utdanningene oppdaterte. Det er lagt til nye ressursider for kvalitetssystemet, herunder oppretting og revisjon av studietilbud, regler, lenker til maler og utdypende informasjon til oppretting av tilbud, informasjon om incentiver for utdanningskvalitet mv. Malene tilknyttet kvalitetssystemet er reviderte.

3. Læringsmiljø, inkludering og mangfold

Ved UiB gjøres det en stor innsats for å ivareta målene i handlingsplanen for helhetlig læringsmiljø (2023-29), både på enhetsnivå og sentralt.

UiB har et mangfoldig læringsmiljø, og fakultetene og fagmiljøene har en viktig jobb i å identifisere egne studenters behov. Læringsmiljøutvalget (LMU) har ansvaret for å følge opp fakultetenes arbeid med læringsmiljøet. Resultatene fra arbeidet omtales i LMUs årsrapport. Studieavdelingen har det overordnede ansvaret for tilrettelegging, og for å administrere ordningen med personlige studieassistenter for funksjonshindrede studenter, og erfaringsgruppen for studenter med autisme.

Mentorordning: Ordningen er svært viktig for å integrere nye studenter i læringsmiljøet og lette overgangen fra videregående skole til universitetet. Mentorordningen er godt etablert ved alle fakultetene, men det har vært behov for en større lokal forankring for å møte behovet til studentene. Våren 2023 ble det ansatt supermentorer/mentorkoordinatorer ved alle fakultetene. Disse har som oppgave å kartlegge lokale behov. Det er etablert en møtearena for å følge opp arbeidet.

Prosjektet «Mangfoldige UiB – Ingen utenfor» 2023-2025: I 2023 ble det ansatt to mangfolds- og inkluderingskoordinatorer i 50%-stilling i prosjektet. Prosjektet skal sette i gang tiltak som skal promotere økt deltakelse og hindra frafall blant studentene. Introdager til studentlivet ble

gjennomført første gang i 2023 med stor suksess, og er nå et etablert tiltak. Etter dialog med fakultetene og med studenter, er det satt i gang et samarbeidsprosjekt med universitetsbiblioteket om språkkafé og støttetilbud i skriving og studieteknikk, som startet opp våren 2024.

Mangfoldprosjektet har også satt i gang en kartlegging av studenters opplevelser av det sosiale læringsmiljøet, knyttet til likestilling, mangfold og inkludering. Resultatene fra undersøkelsen skal være klare høsten 2024.

Velkomstuken og studiestart: Velkomstuken er studentenes første møte med universitetet. Uken er et viktig ledd i arbeidet med faglig og sosial integrering og arbeidet for å hindre frafall. Som resultat av anbefalinger i en rapport fra en arbeidsgruppe for studiestart som ble levert våren 2022, er det siden da etablert et tettere samarbeid mellom fakultetene, Studieavdelingen og fadderkoordinator, for å motvirke utenforskap og bidra til mindre alkoholfokus, bl.a. gjennom fellesarrangementer og tilgjengelig informasjon til nye studenter. Erfaringene med velkomstuken 2023 viser en svært positiv utvikling med gode tilbakemeldinger fra studentene og offentlige etater i byen.

I 2023 ble velkomstsereemonien flyttet fra ettermiddagen til morgenen på studieårets første dag, som det aller første velkomstarrangementet for alle de nye studentene, noe som har ført til svært godt oppmøte og høytidsstemning på velkomstsereemonien både i 2023 og 2024. I velkomstuken er det et godt samarbeid mellom høyere utdanningsinstitusjoner i Bergen, Bergen Kommune, Velferdstinget Vest og Studentsamskipnaden Sammen. I 2023 ble det introdusert flere nye fellesarrangementer som fakultetscup, utekino, matpausestasjon og en felles konsert for alle studenter i Bergen.

Personlige studieassistenter: Ordningen med personlige studieassistenter for studenter med tilretteleggingsbehov fortsatte i 2023. Det var ansatt rundt 15 studieassistenter. Erfaringene med ordningen er veldig gode, og den bidrar til at funksjonshindrede studenter i større grad gjennomfører studiene.

UiBs læringsmiljøpris ble i 2023 tildelt Medisinsk ferdighetssenter ved MED som har utmerket seg med en innovativ tilnærming for å skape et godt læringsmiljø. Prisen ble første gang utdelt i 2009, og er en anerkjennelse av miljø eller enkeltpersoner som har lyktes i å legge forholdene spesielt godt til rette for læring gjennom faglig, pedagogisk og sosial innsats, eller gjennom tilrettelegging av det helhetlige læringsmiljøet. Alle studenter eller studentorganisasjoner kan nominere til prisen, og de 100 000 som prisvinneren mottar skal brukes til utviklingstiltak i samsvar med prismottakers ønsker.

4. Lektorutdanningen

Lektorutdanningen ved UiB hadde rundt 800 studenter i 2023, med 760 på femårig lektorutdanning (5LU) og 40 på Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU). Totalt 143 kandidater ble uteksaminert, 96 fra 5LU og 47 fra PPU. Tallene innebærer en liten økning i uteksaminerte fra 5LU, men samtidig en liten nedgang i aktive studenter. Studieprogrammene innen lektorutdanning ligger hos fakultetene. Lektorsenteret ble etablert i 2022 for å bedre koordinering av lektorutdanningen ved UiB og bedre ivaretagelse av samarbeid med partnerorganisasjonene.

Ny modell for lektorutdanningen ble vedtatt i februar 2023, og nye emne- og studieplaner ble utarbeidet i løpet av våren og høsten. Fellesseminarer ble holdt i juni og september med rundt 30 deltakere. Felles programstyret har gjort et viktig arbeid i å sikre sammenheng og helhet, med innspill til emneplaner og studieplaner for alle studieretninger og for praksisordningen. Fullstendige

studieplaner for alle fem lektorprogram og 12 studieretninger ble behandlet i møte i felles programstyre den 23. januar 2024. Nye studieplaner og emneplaner ble opprettet av samarbeidsfakultetene med virkning fra høsten 2024.

Partnerskap mellom skole- og UH-sektoren har blitt viktigere for kvalitets- og kompetanseutvikling. Lektorsenteret representerer UiB i partnerskapsarbeidet, og bidrar til skolebaserte utviklingsprosjekt gjennom tilskuddsordningen for Dekomp (Desentralisert kompetanseheving og Kompetanseløftet). I 2023 startet UiB og Vestland fylkeskommune et samarbeid om kompetanseheving i kunstig intelligens for lærere. Dette er et fellesløft mellom UiB Videre, SLATE (Centre for the Science of Learning and Technology) og Lektorsenteret.

Møteplasser og lektor-identitet: Lektorutdanningskonferansen i februar 2024 samlet over 80 deltakere fra UiB, studenter, partnerskoler m.fl. Fokus var på campuspraksis i ny modell, samarbeid og kunstig intelligens i skolen. Lektorlunsjer arrangeres et par ganger i semesteret som en møteplass for å skape en felles lektor-identitet. Felles studentmottak for lektorstudenter og lektorsereemoni i 2023 var også identitetsskapende aktiviteter. I tillegg støtter Lektorsenteret Fagutvalget for lektorutdanningen, gjennom jevnlig møter og økonomiske midler.

Lærernes dag: Om lag 1500 lærere deltok på "Lærernes dag" i januar 2024, arrangert av Lektorsenteret. Med rundt 70 faglige bidrag, er Lærernes dag en godt etablert møteplass mellom UiBs forskere og lærere i skolen. Mange skoler i vår region prioriterer arrangementet som styrker samarbeidet mellom UiB og skolene, og bidrar til faglig inspirasjon.

5. Internasjonalisering og studentmobilitet

UiBs strategi fremhever at UiB er et internasjonalt universitet. Strategien på utdanningsfeltet har en ambisjon om at UiB skal være et attraktivt studiested både for norske og internasjonale studenter

Studentmobilitet og utveksling: Det er fortsatt en oppadgående trend etter pandemien på antall utreisende studenter, med UiB-rekord på 924 utreisende studenter i 2023. Tallet på innreisende studenter har også økt, fra 1300 i 2022 til 1440 i 2023; altså mottok vi 516 flere innreisende utvekslingsstudenter enn vi sendte ut i 2023. Andelen ferdige kandidater som var på utveksling i løpet av studiene, var i 2023 på 20,6 %, mot 18,7 % i 2022. 55 % av studentene gjennomførte utvekslingsoppholdet som en del av Erasmus+ programmet. Antall studenter som gjennomfører praksismobilitet i utlandet økte fra 29 studenter i 2022 til 50 studenter i 2023. I 2023 ble det gjennomført hele 62 opplæringsmobiliteter gjennom Erasmus+ programmet (mot 27 i 2022). Det tyder på at fakultetene bruker Erasmus-opplæringsopphold mer aktivt.

NORSTIP: Etter innføring av studieavgifter for studenter fra land utenfor EU/EØS og Sveits (såkalt tredjeland), mistet UiB mange studenter fra slike land. Høsten 2023 ble det varslet oppretting av en ny stipendordning NORSTIP for studenter fra tredjeland. Stipendmottakerne rekrutteres gjennom etablerte samarbeid mellom norske UH-institusjoner og mottakerens hjemmeinstitusjon. UiB fikk tildelt 24 stipend som ga grunnlag for å ta opp 28 NORSTIP-studenter. Stipendet dekker studieavgift, studentstipend og andre kostnader.

Samarbeid og rekruttering av studenter fra tredjeland: Færre studenter fra land utenfor EU/EØS og Sveits rammer studiekvaliteten og studiemiljøet til mange av UiB sine studieprogram. KMD trekker i sin melding frem at viktige perspektiver i utdanningen uteblir og dette rammer studiekvaliteten. KMD

mener også det er behov for dialog om hvordan vi kan sikre stipender i kunstfagene som faller utenom NORSTIP-ordningen. JUS trekker frem at det er mer utfordrende å rekruttere innreisende studenter fra tredjeland, enn utreisende studenter. Det er derfor også viktig å pleie partnerkontakt gjennom deltagelse i internasjonale fora og ved delegasjonsbesøk.

Utvexling inntil et år rammes ikke av studieavgifter. Flere utvekslingsavtaler og deltakelse i ulike rammeprogram, kan derfor gi en utdanningskomponent i faglige samarbeid med tredjeland, og bidra til at vi har studenter fra tredjeland på våre program. Eksempler på dette er MA-programmet *Politics and Governance of Global Challenges* på SV, som ønsker å ha en tredjedel internasjonale studenter og jobber med en søknad til UTFORSK-programmet til Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir). HF har et samarbeid med Yaounde i Kamerun under NORPART-programmet til HK-dir, og jobber for avtaler i andre russisktalende land enn Russland (der avtalene er lagt på is) for å sikre opplæring og utveksling for egne språkstudenter. SV har inngått en avtale med American University i Washington D.C; for fem ut- og innreisende masterstudenter på undersøkende journalistikk.

CHARM-EU: Et av parameterne i UiBs utviklingsavtale med KD er «utvikle europeiske nettverk og allianser for å styrke internasjonal profil og kompetanse». I januar 2023 gikk UiB inn i den europeiske universitetsalliansen CHARM-EU som niende partner. Studieavdelingen og Forsknings- og innovasjonsavdelingen koordinerer UiBs innsats. De europeiske universitetsalliansene får støtte til store utdanningsprosjekter for å jobbe frem gode samarbeid, utvikle fellesgrader og styrke europeisk utdanningskvalitet. CHARM-EU har i sin første prosjektperiode etablert en felles mastergrad i bærekraft, som UiB blir partner i fra 2024. Første opptak til graden, blir høsten 2025. Andre allianseinitiativ er deling av nettbaserte emner, mobilitetsnettverk for studenter og ansatte, og utvikling av et ettårig program for utdanningsledelse.

6. Livslang læring og fleksibel utdanning

UiB har de siste årene hatt en positiv utvikling når det gjelder ambisjonen om å styrke UiB som en arena for livslang læring. Sammenlignet med i 2019, har det vært en solid økning i antall videreutdanningsemner og nesten en dobling av antall videreutdanningsstudenter. Fagmiljøene har jobbet systematisk med å øke kvaliteten og rekrutteringen til eksisterende tilbud. Det er i tillegg etablert flere nye tilbud med et bredt rekrutteringsgrunnlag og en sunn og bærekraftig økonomi.

I 2023 fikk UiB midler fra HK-dir til et stort prosjekt for å lage videreutdanninger som er tilpasset ansatte i små og mellomstore bedrifter på Vestlandet, basert på videreutvikling av emnepakken [DIGI](#), som også er omtalt i kapittel 1. Dette er et tverrfaglig og langsiktig prosjekt der ekspertfagmiljøer fra fem ulike fakulteter skal utvikle 8 videreutdanningsemner på 2,5 studiepoeng hver, og som dekker ulike aspekter av digital forståelse, kunnskap og kompetanse. Prosjektet startet leveringen allerede høsten 2023 med to emner, og høster usedvanlig høy interesse med lange ventelister på de lanserte emnene.

Videreutdanning for lærere: UiB har videreutdanning for lærere innen en rekke fagområder. De fleste av tilbudene inngår i videreutdanningsordningen Kompetanse for kvalitet via Utdanningsdirektoratet. Eksempler er fagtilbud i norsk, matematikk og språkfag og

Veilederutdanning for lærere. UiB har også andre videreutdanningstilbud som kan være aktuelle for lærere, bl.a. i matematikk og norsk som andrespråk.

EVU-forum 2023: UiB var i 2023 arrangør av årets nasjonale konferanse for etter- og videreutdanning med 300 deltakere fra hele landet. Tema for konferansen var *Livslang læring for samfunnet*. Konferansen adresserte livslang læring i møte med et presset arbeids- og næringsliv, og hvordan det store segmentet av små og mellomstore bedrifter kan ta del i kompetanseløftet som myndighetene etterspør.

Fakultetene melder om planlegging av nye og videreutvikling av eksisterende EVU-emner. Ved PS ble det lagt ned et stort arbeid i en søknad om tildeling til EVU-tilbud i barnevernledelse, men Buf-dir valgte et annet tilbud med lavere pris per student. I forlengelsen av dette arbeider fagmiljøet videre med ulike alternativer, både knyttet til EVU og til deltidsstudier innen barnevern.

7. Samtaleverktøy basert på kunstig intelligens

I 2023 var det en merkbar økning i bruk i av nye verktøy basert på kunstig intelligens, deriblant samtaleroboten ChatGPT som ble lansert sent i 2022, og andre lignende verktøy. Denne type allment tilgjengelige verktøy basert på kunstig intelligens, innebærer både muligheter og utfordringer, og bruken av slike tjenester endrer arbeidslivet studentene skal ut i.

Muligheter, utfordringer og god praksis for læring og vurdering, er diskutert i ulike forum ved UIB, for eksempel arrangementer i regi av UIB AI, i Utdanningsutvalget, i regi av UiB læringslab og på det årlige utdanningskvalitetsseminaret. Det har vært svært god deltagelse på disse arrangementene. Temaene har også blitt diskutert og fulgt opp ved ulike fakultet og institutt, via seminarer, arbeidsgrupper og komiteer.

UiB etablerte to nettsider om verktøy basert på kunstig intelligens i utdanning til henholdsvis studenter og til ansatte. Nettsidene belyser fallgruver ved bruk av generative modeller, hvilke verktøy som er tilgjengelige for ansatte og studenter, juridiske rammer, redelighet og kildeføring. I tillegg inneholder sidene aktuelle fakultetsvise veiledere for bruk av KI, og nyttige kilder og lenker for mer informasjon. Nettsiden for studenter er tilgjengelig [her](#) og nettsiden for ansatte er tilgjengelig [her](#). UiBs tilnærming og håndtering av kunstig intelligens i utdanningen har fått positiv respons både internt og fra sektoren i Norge og i Europa.

Rapport fra læringsdesigngruppen ved JUS: *CHATGPT og andre AI-verktøy – muligheter for læring og vurdering* ble ferdigstilt våren 2023. På bakgrunn av rapporten ble det opprettet en arbeidsgruppe som skal utarbeide konkrete retningslinjer for bruk av KI-verktøy i undervisning og prøving ved fakultetet.

8. Utdanningsledelse og kompetansetilbud til undervisere

Universitetsstrategien har en ambisjon om å tilby karriere- og kompetanseutvikling til alle og et mål om å sørge for lederutvikling og arenaer for erfaringsdeling på tvers av organisasjonen og mellom nivåer. Blant prioriteringene til Utdanningsutvalget for 2023, var videreutvikling av utdanningslederrollen og etablering av kollegial kultur for kvalitetsutvikling i utdanningene. Flere tilbud er igangsatt i 2023. UiB læringslab har, sammen med Program for universitetspedagogikk

(UPED) og Universitetsbiblioteket, startet arbeidet med å lage en åpen nettressurs for emneutvikling der UiBs undervisere kan få hjelp og inspirasjon til å (videre)utvikle undervisningen. Ressursen vil blant annet inneholde informasjon og eksempler på emnedesign, aktiv læring, vurderingsformer, KI i undervisning og bruk av video i undervisningen.

Forum for utdanningsledere (FUGL): UiB læringslab har etablert en felles møteplass for faglige utdanningsledere på institutter og sentre ved UiB. Et utvalg utdanningsledere, fra bredden av UiB, ble i 2023 intervjuet om rollen som utdanningsleder og om interesse for en felles møteplass. Samtalene med erfarne og ferskere utdanningsledere bekreftet stor variasjon i hvordan rollen er utformet. Samtlige var interesserte i en felles, institusjonell møteplass, i tillegg til eksisterende velfungerende møteplasser og organisering på fakultetsnivå. Innspill til tema som tas opp i FUGL, kommer i stor grad fra utdanningslederne selv, utfra vurderinger om hva de har behov for i sin rolle og funksjon som utdanningsleder.

Arbeidsgruppen for digital undervisningsutøvelse leverte sin rapport tidlig i 2023. Rapporten gir anbefalinger til hvordan UiB kan jobbe med å integrere digitale teknologier og arbeidsmetoder i undervisning og vurdering. Fakultetene har gitt bred støtte til rapporten. Rapporten ble levert før KI ble et viktig tema våren 2023, og UiB satte derfor i gang et arbeid for god informasjon om slike verktøy med nye og oppdaterte nettsider om både verktøyene og om redelighet og fusk i lys av slike verktøy. Fakultetene ble oppfordret til å utarbeide egne retningslinjer for bruk slik at de er tilpasset faglige ulikheter.

UiBs meritteringsordning for fremragende undervisere har eksistert siden 2016. Ordningen skal bidra til et systematisk og målrettet arbeid for kvalitet i utdanning, og en kollegial undervisnings- og lærerkultur. Statusen tildeles undervisere eller undervisningsmiljø som har utmerket seg ved særlig systematisk, langsiktig og målrettet arbeid for utdanningskvalitet. Fakultetene lyser selv ut ordningen internt og UiB har nå totalt 45 meritterte undervisere/undervisningsmiljø fordelt på alle fakultetene.

9. Eksternfinansiering og insentivmidler

Studieavdelingen styrket i 2023 støtteapparatet til bidrags-, oppdrags- og anbudsfinansierte prosjekter (BOA) innen utdanning for å bidra til økt informasjon om utlysninger, mobilisere fagmiljø og gi støtte til søkere om eksternfinansiering. Det ble gjennomført en rekke informasjonsmøter ved fakultet og institutt, mulighetene ble presentert for fakultets- og utdanningsledelse, og det ble gjennomført søknadsverksteder og seminar.

Eksternfinansierte utdanningsprosjekter var også et tema for kvalitetsseminaret i 2023. Det ble videre gjennomført systematiske evalueringer av prosessene knyttet til de enkelte utlysningene, for å identifisere forbedringspunkter i støtte til eksternfinansierte kvalitetsutviklingsprosjekter innen utdanning. Samtidig innebar nedleggingen av mange nasjonale kvalitetsvirkemidler, og utsettelsen av NORPART-utlysningen, en ytterlig styrking av EU-arbeidet.

UiB - årets Erasmusinstitusjon: UiB var vertskap for det årlige Erasmusseminaret i 2023. På bakgrunn av det strategiske arbeidet med Erasmus+ ble UiB kåret til årets Erasmusinstitusjon. I begrunnelsen ble det vektlagt at UiB jobber strategisk og effektivt med Erasmus+, har økt deltagelse i prosjekter i tillegg til god deltagelse i andre deler av programmet over mange år.

Utdanningsprosjekter støttet av Erasmus+: Ikke alle fakultetene har Erasmusstøttede utdanningsprosjekter per i dag, men flere peker på at det er et potensiale for å utnytte ordningen bedre. Noen eksempler på eksisterende prosjekter er Music4Change ved KMD, et internasjonalt prosjekt for å styrke europeisk musikkutdanning og FDP-Include ved Senter for farmasi (MED) som skal fremme inkludering og kulturell forståelse i farmasiutdanningen. SV er i planleggings- eller søknadsfasen med flere prosjekter, bl.a. planlegges det en ny søknad med UiB som koordinator for *Joint European Master`s Programme in System Dynamics*.

UiBs insentivordning for studiekvalitet skal fremme prosjekter som er nyskapende og i tråd med UiBs strategiske satsninger, eller som bidrar til å nå nasjonale mål for studiekvalitet og gjennomføring. For tildeling i 2023 vedtok Utdanningsutvalget å prioritere prosjekter som legger til rette for mer bredde og tverrfaglighet i utdanningen, redesign av masterprogram, forskningsbaserte undervisningsprosjekt basert på studentaktiv læring og prosjekter som går på tilknytning til arbeidslivet. Det ble satt av totalt 1 250 000 kr til ordningen, som inkluderte 100 000 kr til Ugleprisen. Det kom inn 26 søknader, og ni prosjekter fikk tildelt midler.

Ugleprisen (UiBs interne pris for utdanningskvalitet) 2023 gikk til emnet «SAMPOL223 Democratic Transformations in Europe: Trends and Implications». Dette er et emne for bachelorstudenter, som har som mål å kartlegge, forklare og forstå sentrale utviklingstrekk i Europa og hvordan disse påvirker de demokratiske systemene våre. Prisen er på 100 000 kr og vinneren nomineres til HK-dirs nasjonale utdanningskvalitetspris.

10. Studieportefølje

Gjennomførte og planlagte emne- og programevalueringer: UiBs kvalitetssystem for utdanning legger opp til periodiske evalueringer av alle emner og studieprogrammer. Fakultetene orienterer i sine meldinger om hvilke program som har gjennomgått evaluering i 2023, og hvilke program det planlegges evaluering for i 2024. Samtlige av fakultetene har gjennomført emne- og programevalueringer i henhold til egne planer, mens enkelte evalueringer er utsatt til 2024.

UiBs reviderte kvalitetssystem som trådte i kraft i 2024, fastslår at fakultetene skal ha faglig begrunnede, langsiktige planer for en helhetlig og bred studieportefølje. Planene skal være i overensstemmelse med UiBs strategiske ambisjoner, og revideres ved behov. Eventuelle endringer i planene for studieporteføljen omtales i studiekvalitetsmeldingene.

Redesign og reakkreditering: Enkelte fakultet har gjennomført redesign- og reakkrediteringsprosesser i 2023. Et eksempel er BA-programmet i arabisk, ved HF. Institutt for fremmedspråk har gjort en totalomlegging av strukturen, og studiekvalitetskomiteen skal vurdere programmet for reakkreditering våren 2024.

Endringer i studieporteføljen for 2024: Endringer i studieporteføljen vedtas av Universitetsstyret året før oppretting. I 2023 ble det vedtatt oppretting av ett program ble vedtatt med oppstart høsten 2024; *Bachelorprogram i geofag og informatikk* (MN). To studieprogram ble vedtatt nedlagt fra høsten 2024; *Bachelorprogram i nanoteknologi* (MN) og *Masterprogram i human ernæring* (MED).

11. Gjennomføring

UiB jobber kontinuerlig for at flere studenter skal lykkes med sine mål og gjennomføre sine studier som planlagt. Som et ledd i dette arbeidet følger vi nøye med statistikk om gjennomføring og frafall. Som bakgrunn for tallene for 2023, er det viktig å huske at UiB opplevde en økning i både studiepoeng- og kandidatproduksjon gjennom pandemiårene 2020-2021. Det samme gjaldt for gjennomføring på normert tid for bachelorstudentene, hvor kullene som startet i 2019 og 2020 hadde lavere frafall underveis i studiene.

Tabell 1 Prosentandel gjennomført på normert tid

Gjennomføring på normert tid	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Bachelorprogram (B3)	34,4	36,9	41,3	43,9	45,8	44,3
Masterprogram (M2)	53,8	60,0	54,2	57,5	56,2	58,5
Integrerte masterprogram (M5)	42,2	44,7	44,3	47,0	48,3	54,7

Tallene viser at over 44 prosent av bachelorstudentene som startet høsten 2020, gjennomførte studiet i løpet av de tre årene. Dette er en nedgang fra kullet før, men en økning fra tidligere kull. Siden 2018 har gjennomføring gått opp med 10 prosentpoeng. Samtidig er andelen gjenværende aktive studenter i 2020-kullet noe høyere enn året før, slik at dersom vi summerer prosentandelen aktive studenter og prosentandelen som har oppnådd kvalifikasjon, er denne relativ lik for de to siste kullene. Dette kan være en indikasjon på at noen studenter vil bruke litt mer tid på å fullføre enn de gjorde under pandemien.

Andelen som fullfører de femårige integrerte masterprogrammene, har økt betydelig gjennom hele perioden. Spesielt gjelder dette sivilingeniørutdanningene, hvor gjennomføringen har vist seg å være høy. For de toårige masterprogrammene er gjennomføringsnivået i 2023 det høyeste siden 2020.

KD har i etatsstyringen vært spesielt opptatt av gjennomføringen på bachelornivået. Dette jobber UiB kontinuerlig med å forbedre. Tabell 2 viser data for det første studieåret for de siste bachelorkullene. Fra 2018 til 2023 ser vi en tydelig forbedring i studentenes gjennomføring og prestasjoner. Prosentandelen av studenter som faller fra etter første semester har gradvis gått ned fra 15 til 9 prosent i 2023, samtidig som prosentandelen av studenter som ikke oppnår noen studiepoeng i løpet av det første året også har gått ned. Dette indikerer at flere studenter klarer å tilpasse seg og fortsette studiene etter den første, ofte utfordrende, perioden. Frafallet etter første studieår faller også, noe som tyder på at studentene i mindre grad søker seg videre til andre studier.

Økningen i antall avlagte studiepoeng første året indikerer at flere studenter klarer å følge studieplanen og oppnå de nødvendige studiepoengene. Igjen gjør dette at flere har full studieprogresjon etter første år, noe som tidligere har vist å ha en positiv effekt på gjennomføringen innenfor normert tid.

Tabell 2 Indikatorer bachelorstudenter (B3), kullene 2017-2023

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Prosentandel frafall etter første semester	15 %	13 %	11 %	12 %	11 %	9 %
Prosentandel frafall etter første år	35 %	30 %	30 %	32 %	27 %	27 %

Studiepoeng første år etter opptak (gjennomsnitt)	40,7	42,9	45,1	41,8	44,0	45,2
Prosentandel nullpoengyttere første år	17 %	15 %	13 %	15 %	13 %	12 %
Prosentandel med full studieprogresjon første år	45 %	51 %	56 %	47 %	51 %	54 %

Samlet sett viser dette effekter av tiltakene som er gjennomført. Disse starter allerede før studiestart, med grundig informasjon til potensielle søkere om studiene og hva som forventes av dem, både faglig og praktisk. Dette bidrar til at de er bedre forberedt når de starter studiene.

Videre tilbyr UiB ulike former for tilrettelegging ved eksamener og i studiehverdagen for studenter som trenger det. Dette kan inkludere ekstra tid på eksamener og tilpassede oppgaver, noe som gjør det lettere for studentene å fullføre studiene. Det legges også stor vekt på å skape et godt faglig og sosialt miljø som kan styrke samholdet blant studentene og gjøre dem mer engasjerte i studiene. Det er også gjort har gjort betydelige fremskritt i arbeidet med å fremme mangfold og inkludering.

Oppfølging og rådgivning er viktige elementer i UiBs strategi. Gjennom regelmessige samtaler og rådgivning får studentene hjelp til å holde seg på sporet og håndtere eventuelle utfordringer de møter underveis. I løpet av det siste året har vi også fått nye prosjekter som senteret for realfagslæring, SERC, som arbeider med å implementere og evaluere forskningsbaserte undervisningsmetoder innen matematikk og naturvitenskap.. Målet er å redusere strykprosenten og øke gjennomføringsgraden, med særlig fokus på å støtte studentene gjennom hele utdanningsløpet.

Med økt studenttall og bedre gjennomføring følger også at kandidatproduksjonen har økt med 23 prosent fra 2018 til 2023. For 2023 er det verdt å merke seg at for første gang fullførte mer enn tusen studenter en toårig masterutdanning ved UiB.

Tabell 3 Kandidatproduksjon per studienivå, fordelt på år.

Studienivå	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Årsstudier	145	251	78	101	71	70
Bachelor	1271	1335	1488	1551	1539	1646
Integrert master	467	508	504	579	667	674
Master	846	885	845	946	989	1018
Profesjon	251	234	229	245	239	217
Totalt	2980	3213	3144	3422	3505	3654

Selv om avlagte bachelorgrader utgjør de største tallene i tabellen, avlegges samlet sett de fleste grader på et master- eller profesjonsprogram, og UiB er med dette en viktig leverandør av høy kompetanse til arbeids- og samfunnsliv både lokalt, regionalt og nasjonalt.

Tabell 4 Forholdstall mellom lavere (bachelor) og høyere grad (to- og femårig master, profesjonsstudier).

Studienivå (kvalifikasjoner)	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Lavere grad	45 %	45 %	49 %	47 %	45 %	46 %
Høyere grad	55 %	55 %	51 %	53 %	55 %	54 %

I rene studenttall har også veksten vært størst på de lange utdanningene som fører fram til en master- eller profesjonsgrad. Bachelorutdanningene har hatt en mindre økning, mens antallet studenter på årsstudier har falt. Samtidig har vi sett en kraftig økning i studenter på kortere, ikke-gradgivende utdanninger (andre), som ikke minst kommer av flere studenter på videreutdanninger. UiB har hatt en målrettet innsats for å møte samfunnets behov gjennom etter- og videreutdanning, og har sett en positiv utvikling siden 2018. Dette har inkludert en rekke tiltak for å gjøre videreutdanning mer tilgjengelig og relevant for både arbeidslivet og behovet til målgruppene. Pandemien førte også til en økt etterspørsel etter fleksible læringsmuligheter, noe som har bidratt til veksten.

Tabell 5 Utvikling i studenttallet ved UiB, høstsemester 2015-2023.

Studienivå	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Samlet vekst 2015-2023
Årsstudier	1647	1545	1550	1575	1511	1565	1460	1226	1135	-31 %
Bachelor	5859	6083	6399	6511	6597	6975	7041	6750	6535	12 %
Andre	1955	2103	2244	2439	2517	2522	3540	3292	3844	97 %
Master	2313	2349	2440	2502	2594	2829	3035	2832	2768	20 %
Integrert master	2797	2911	3141	3378	3579	3800	3974	3965	4021	44 %
Profesjon	1443	1564	1696	1645	1667	1730	1768	1781	1815	26 %
Totalt	16014	16555	17470	18050	18465	19421	20818	19846	20118	26 %

Studiepoengproduksjonen har økt, i likhet med antallet ferdige kandidater. Fra og med budsjettåret 2025 har også betydningen av studiepoengene blitt forsterket, ved at finansieringsmodellen legges om og vektlegger disse i større grad enn tidligere. Produksjonen er stabil målt mot 2022. Den største økningen finner vi på MN, i hovedsak på bachelornivået.

Tabell 6 Studiepoengproduksjon, årsekvivalenter

Fakultet	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Examen philosophicum	387	404	413			
Det humanistiske fakultet	2136	2139	2335	2791	2630	2634
Det juridiske fakultet	1766	1831	1922	2042	1931	1921
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	2026	2059	2307	2487	2483	2563
Det medisinske fakultet	1677	1611	1691	1762	1770	1781
Det psykologiske fakultet	1673	1715	1857	1917	1776	1782
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	2221	2403	2668	2890	2748	2779
Fakultet for kunst, musikk og design	520	523	541	553	562	583
Totalt	12405	12686	13734	14442	13899	14042

